

Gas Pasaia

Trintxerpeko Alkate Ordetza z/g. 20110 Pasaia
Tel.: 943 395 786

ESAIGUZU NOLA ORDAINDU NAHIKO ZENUKEEN ZURE ETXEAN GAS NATURALAREN INSTALATZEA

Gas Pasaia, abantailak eskaini nahi dizkizu gas naturala modurik errazenean, erosoenean eta ekonomikoenean goza dezazun.

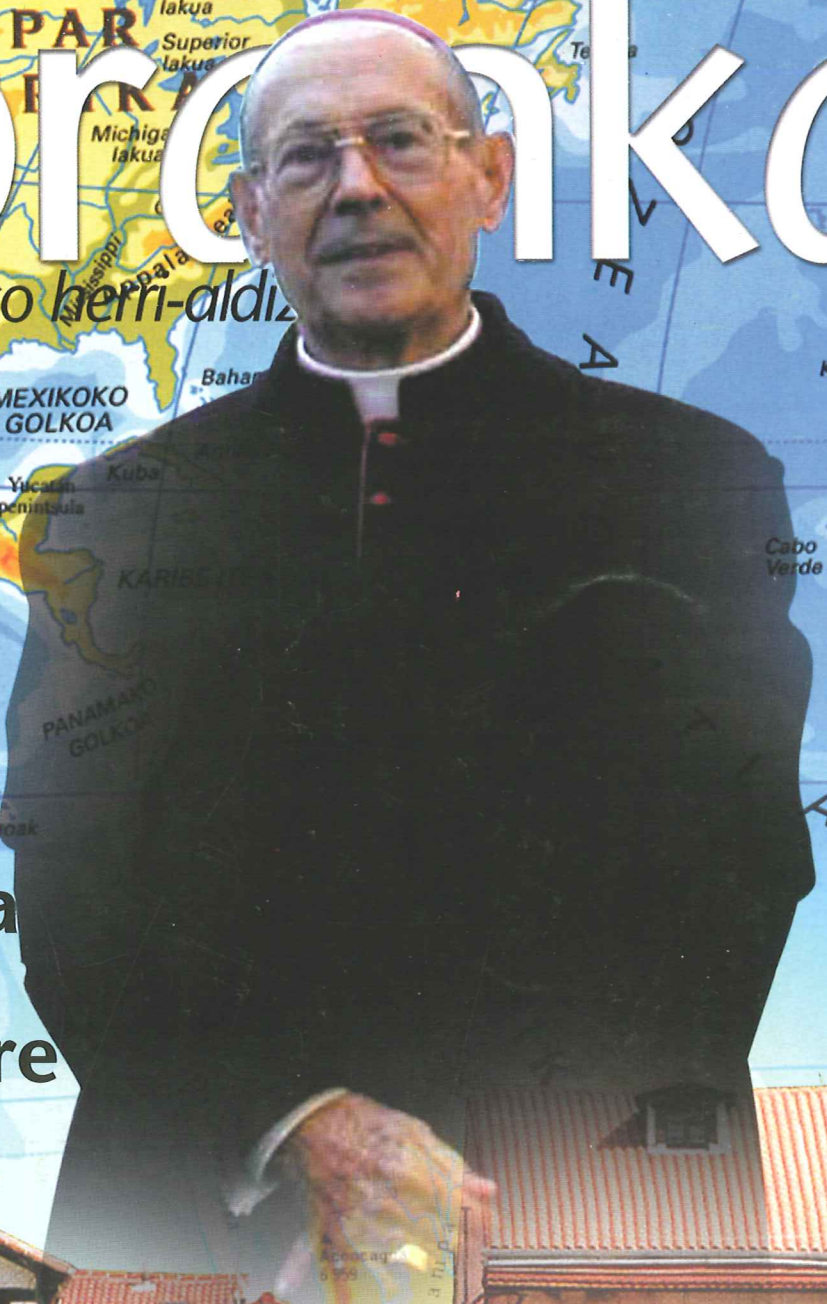
Jarraitu honako urrats hauek!

1. Eskatu zure instalazioaren aurrekontua enpresa instalatzaile bati.
2. Zoaz Kutxa, Banco Guipuzcoano edo Euskadiko Kutxako bulegoren batera aukeratutako aurrekontuarekin.
3. Eskatu kreditua oso interes bereziarekin: %5 lehenengo urtean, eta 8 urtetan itzultzeko.
4. Zure enpresa instalatzailea Gas Pasaian laguntzaileetako bat baldin bada, lehenengo urteko interesen %100a aurreztuko duzu. Eta ez baldin bada, lehenengo urteko interesen %50 ordainduko dizugu.

Instalatu Gas Naturala, etenik gabe hornitzen den energia, eroso, garbia eta ekonomikoa !

boronka

Pasaiaiko herri-aldiz

Agur eta
ohore,
Monsinore
Laboa

2002ko azaroa

32 zenb.

Pack Gaztea

95€

eta Pack bakoitzarekin buruko hau opari

Pack-a: lente kaxa bi + likidoak

BERGARA
Tel. 943 76 15 75

ARRASATE
Tel. 943 79 29 95

ORDIZIA
Tel. 943 88 99 88

EIBAR
Tel. 943 20 05 22

ERRETERIA
Tel. 943 51 78 11

MULTIOPTICAS

esklusiban

Branka hilabetero zure postontzian debalde jaso nahi baduzu, ez duzu behelaldean duzun kupoia besterik bete behar eta helbide hauetara helarazi:

harpidetza
txartela

Izen deiturak.....
Helbidea.....Herria.....
KP..... telf..... e-posta.....

postaz
Branka Pasaia herri-aldizkaria
Eskalantegi 38, behea. 20110 Pasaia
telefonoz
943 34 10 45 telefonora deituaz
e-postaz
branka@euskalnet.net helbidean

Aldizkari honek erakunde hauen laguntza jaso du:

Pasaia Udala

Eusko Jaurlaritzaren Kultura Saila

Gipuzkoako Foru Aldundiko Kultura eta Euskara Departamentua

ELOSKI
OBREN ONDORIOZ:
Eskalantegi 48-AN
GAUDE, PROBISIONALKI.
BAINURAKO BEHAR DUZUN GUZIA
MALATZAREN LEHENA 3. 30110 PASAI ANTZO, GIPUZKOA.
943 530888.

Loradenda MAIALEN
Ezkontzetarako lore-sortak
Lore-erdikaldeak
Lore-koroak
Etkez-etxeko zerbitzua
Nafarroa etorb. 16
tel.: 943 52 84 91 20110 PASAI ANTZO

IPARRA taberna
M I E
H
Tel.: 943 34 01 64 PASAI ANTZO

laburrean

>4. DENETATIK

denboraldietako
Reala eta
aurtengoaren
artean?

>5. EZ ZAITEZ
MOZTU

>6-13. BARRU-
TIZ-BARRUTI

>26. HORRELA-
KOAK GINEN,
IRAGANARI BE-
GIRADA

>14. AGENDA

>15. KRITIKAK

>16. ELKA-
RRIZKETA
Denis Itxaso

>21. ERREPOR-
TAJEA

Agur Laboa Monsi-
nolari

>24. KALE IN-
KESTA

Zer uste duzu aldatu
dela aurreko

Argitarapen honen edizioko laguntzaile:

En la edición de esta publicación colabora:

kutxa
zuri esker
gracias a ti

t

telefono interesgarriak

UDAL ZERBITZUAK

Gizarte zerbitzuak:

943391187

Kultura, euskara eta gazteria:

943400108

Idazkaritza:

943344140

Dirubilketa:

943522150/4

Kontuhartzaitza:

943344157

Diruzaintza:

943344153

Hirigintza:

943344224

Udaltzaingoa:

943400000

Obrak eta zerbitzuak:

943393693

Antxoko Udal Liburutegia:

943515737

Trintxerpeko Udal Liburutegia:

943401053

San Pedroko Udal Liburutegia:

943399348

Pasaia Musikal Udal Fundazioa:

943396055

LARRIALDIAK

DYA:

943521557

Gurutze Gorria:

943511605

BAILARAKO EUSKARAZKO
KOMUNIKABIDEAK

Lau haizetera:

943341048

Orratz!

943344626

Branka:

943341045

Oarso Telebista:

943493818/19

Oiartzun Irratia:

943493711

@

interneteko helbideak

PASAIA

Branka herri-aldizkaria:

Branka @euskalnet.net

Alkartasuna Euskal Dantza Taldea:

Alkartasuna_euskalnet@euskalnet.net

www.gipuzkoa.net/pasaia/

www.paisvasco.com/pasaia/

EUSKARA

Euskaltzaindia:

www.euskaltzaindia.net

Elhuyar:

www.elhuyar.com

UZEI:

www.uzei.com

IVAP/HAEE:

www.ivap.com

UPV/EHU

www.ehu.es

Udako EuskalUnibertsitatea

www.ueu.org

Euskal Herrian Euskaraz

http://www.geocities.com/capitol-
Hill/7012/

Euskal itzultzaile, zuzentzaile eta

interpreteen elkarte:

www.eizie.org

KOMUNIKABIDEAK

Argia:

www.argia.com

Euskaldunon Egunkaria:

www.egunkaria.com

EITB:

www.eitb.com

BILATZAILEAK

www.jalgi.com

www.aurki.com

www.kaixo.com

INSTITUZIOAK

Eusko Jaurlaritza

http://euskadi.net

www.ej-gv.es

+

Goardiako farmaziak

Abenduaren 1n: Ana Isabel

Sancho. Blas de Lezo 11. Pasai

Antxo. Tel.: 943510545

Abenduaren 7an: Ignacio

Ormazabal. Eskalantegi 32. Pasai

Antxo. Telefonoa: 943 510781

Abenduaren 13an: M^aLourdes

Martinez Lagos. San Juan kalea 22.

Donibane. Tel.: 943514645

Abenduaren 16an: M^aTeresa Vega

Gure Zumardia 27. Pasai Antxo.

Tel.: 943 512349

Abenduaren 18an: Ana Isabel

Sancho. Blas de Lezo 11. Pasai

Antxo. Tel.: 943510545

Abenduaren 26an: Ignacio

Ormazabal. Eskalantegi 32. Pasai

Antxo. Telefonoa: 943 510781

Abenduaren 28an: M^aTeresa Vega

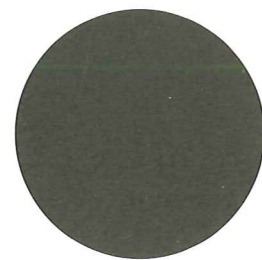
Gure Zumardia 27. Pasai Antxo.

Tel.: 943 512349

Abenduaren 29an: M^aLourdes

Martinez Lagos. San Juan kalea 22.

Donibane. Tel.: 943514645

besteak

JAIOTZAK, HERIOTZAK ETA
EZKONTZAK

Azaroan, 7 pasaitar jaio dira 2 per-
sona hil dira, eta 8 ezkontza ospa-
tu dira.

Hizkuntza eskubideen urraketa

Ondorengo lerroekin batera zenbait euskaldunen hizkuntza eskubideen urraketen berri gerturatu nahi dizuegu. Dakizuenez, Espainiako eta Frantziako espetxetan hainbat eta hainbat, 530etik gora senide dauzkagu sakabanatuak, hauetako gehienak Euskal Herririk milaka kilometrotara urrundurik. Egunak joan, egunak etorri euskaldun hauen bizibaldintzak gaiztotzen ari dira, inoiz pairatu ez dugun baino abiadura bizkorragoan. Halaber, orokorra den errealitatearen egiaztatze honetan mingarriki murriztuak izan diren hizkuntza eskubideak ere aipagai dauzkagu eskutitz xume honetan.

Familiarroi gure senide presoekin irekitako sakabanaketa politikak adieraz dezakeen guztia gure azalean ere biziartzen digute, hau da, preso dituzten gure senitartekoen eskubideen aurka hartzen dituzten neurri guztiek, geuri, familiarroi ere eragin egiten digute... adibiderik bortitzenak, egunez egun, euskal gizarteraino iristarazten saiatzen gara eta, une zehatz honetan, prozedura historikoa izan den bezala, gure hizkuntzarekin ere lotura estua duten eraso hauek mintzagai bihurtu nahi ditugu, eta, edonola ere, espetxe ezberdinetan euskararen erabilpenerako pairatzen dituzten zailtasun erraldoiak ere bai. Horren erakuslea da azken egun hauetan Madrilgo Entzutegitik eskuratu dugun autoa, bertan euskal preso politikoek euskaraz komunikatzeko duten eskubidea zapaltzen da, euskal preso politikoek ohiko bisitaldietan eta telefono deietan euskaraz ezin direla mintzatu erabakitzen baita, besteak beste. Adibide latz honen bidez idatziz jaso dugu ohikoa izan den prozedura baten islada.

Honekin guztiarekin oso kezkatuak gaizkate, honi guztiari erantzun beharrean gaude eta, guztion artean, elkarlanean, aurre egin beharko genioke. Horregatik ere zuen hitza eta erabakiaren premia daukagu.

Horregatik, eskutitz honen bidez ere Euskara Elkarte, Euskaltegi, Ikastola, euskarazko komunikabide eta orokorrean euskalgintzan lanean zabilzatenoi dei egiten dizuegu Madrilgo Auzitegiak hartu duen erabaki honen aurkako lanean hasteko.

Besterik gabe, mila esker.

Etixerat Elkarte

ez zaitez moztu

BRANKA ALDIZKARIKO
ERREDAKZIOAREN OHARRA

Begi aurrean duzun hau zure hitzak jasotzeko Brankak eskaintzen dizun lekua da. Aurrerantzean ere zuen guztien gutunak jasotzeko irrikan gaude; kezkek, txaloak, kritikak, iradokizunak... den denak izango du lekua gure postontzi pottolo honetan. Beraz, anima zaitzete, eta gehiago pentsatu gabe igorri zuen eskutitzak kontrazalean ageri zaien helbidera. Laister arte.

Branka aldizkariak ez du bere gain hartzen atal honetan adierazitako esanen eta iritzien erantzunkizunik.

br-32

5

BUZOIA

br-32

4

DENETATIK

donibane

Itsas Mendi K.K.E.ko Lehenengo Argazki Lehiaketa

Itsas Mendiko Mendi Sekzioak Lehenengo Argazki Lehiaketa antolatu berri du. Lehiaketa honen gaia "Mendia eta Mendizaletasuna" izan da. 48 argazki eta 28 diapositiba jaso dituzte antolatzaileak. Partaide guztien artean Hurrengoak izan dira irabazleak:

Argazkia: Jon Vicente

Itsas Mendi K.K.E.ko

Lehenengo Argazki Lehiaketa 2002

Itsas Mendi K.K.E.
Mendi Taldea

Pasai Donibane

PAPEREAN

1. - Errenteriako Jose Ramón Gago Lópezen "Lainoa": 220 Euro eta Trofeoa
2. - P.Donibaneko Miguel Lujambiorenen "Natura zuritzen": 150 Euro eta Trofeoa

DIPOSITIBAN

1. - Zaldibiako Igor Etxabe Irastorzaren " Aita eneriorantz II ": 220 Euro eta Trofeoa.
2. - Errenteriako Miguel Angel Ceberiorenen "Bosque encantado": 150 Euro eta Trofeoa.

PASAIKO ONENA

Trintxerpeko Jose Vicente Gomara Ruedaren "Llegando" diapositibarentzat: 75 Euro eta Trofeoa.

MENDIZALETASUNARI SARI BEREZIA

SHERPA Mendiko Tresnak dendak eskainia. Trintxerpeko Marisa Prego Pegoren "Merece la pena" diapositibarentzat: Motxila eta Trofeoa.

Sarien banaketa Erakusketaren inaugurazioarekin batera Victor Hugoren Etxean egin zen giro onean eta jende ugariarekin.

Antolatzaileek egindako balorazioa ona izan da eta hurrengo urtean errepikatzeko asmoa agertu dute.

Mendien ametsen lekuko

Felipe Uriarte mendizale Sanjuandarrak igotako mendiak eta bere bizitzaren pasarte garrantzitsuenak jasotzen dituen erakustaldia ikusgai izango da Victor Hugo etxean abenduaren 20tik 29ra bitartean.

Erakustaldiak mendizalearen hastapenak gogora ekarri eta azken urte hauetan lortutako azken gailurren inguruko datuak eta irudiak izango ditu erakusgai. Besteak beste, 1969. urtean lehen aldiz igotako Cervino mendia, 1974n Tximist espedizioaren partaide zela Angel Vallejo lagunarekin igotako Everesteko 8530 metroko gailurra edo eta 1998. urtean igotako Chinako Muztagh Ata 7000 metroko mendiaren igoeraren nondik norakoak jasoko ditu era-

kustaldiak. Argazkiz osatutako erakustaldiaz gainera, Uriarte berak "Oroitzen" izenburuko ikusentzunezko ikustaldia eskainiko du abenduaren 20an. Honen ostean Itsas Mendi Elkartearen afari herrikoia izango da eta sarrerak salgai izango dira ohiko lekutan.

MENDIA ZAINETAN

Mendi gailurrak lortzeaz gainera Goi mailako Industri Injeneru titulua duen Uriarte mendigidari eta eski irakasle lanetan ibilia da; bertan ere garaipen franko lortuz.

Gidari modura Aconcagua mendia bederatzi aldiz igo du, Cerro Plata lau aldiz, bi bider Vallecitos eta beste hainbeste Cerro Cuerno mendia. Halaber Peru, Chile, Nepal eta Marokoko mendi gailur ugari zapaldu ditu azken urtetan.

Uriarte, mendiarekiko zaletasunaz gain, "Mendiak eta Herriak" Elkartearen sortzailea eta zuzendaria izan da, "Erpe Lehunak" telebista saioren aurkezle eta 1994. urtean argitaratutako "Vascos en el Everest" izenburuko liburuaren idazlea da.

Urte hauek guztietan erakutsitako mendiarekiko zaletasuna, maitasuna eta errespetua omentzeko asmotan, Euskal Mendizaleen Federazioak oheretako saria eman dio mendizale Sanjuandarrari.

IGOTAKO MENDIAK

Cervino 1969n
Petit Dru 1972n
Everest 1974, 1980 eta 1990. urteetan
Cho Oyu 1974n
Annapurna IV. 1985n

Kangchenjunga 1979n
Makalu 1990n
Barhirathi III 1994n
Chetyrekh, Korgenevskaya eta Voroviev 1996n
Artesonraju 1997n
Muztagh Ata (China) 1998n

Luisma Laboa

Zakur kakek Pasai -Donibaneko kaleak apaintzen dituzte

Joan den igandean, eguraldi ona egiten zuenez, puntasetara paseotxo bat ematea pentsatu nuen. Etxetik abiatu eta Donibane kalea hartu eta plazarantz abiatu nintzen. Plazara iritsi baino lehen, gutxienez 10 zakur kakekin topo egin nuen, eta ezagunei kasu egin beharrean lurrari begira egon behar nuela ohartu nintzen. Niri hori gertatu bazait, gure herria ezagutzera etortzen diren guztiek gutaz zer pentsatuko dute?,txerri batzuk garena.

Pasai -Donibaneko biztanleak kezatzeko lehenengoak gara, baina agian herria txukunago egon dadin gure aldetik zerbait jartzeko garaia heldu da.

Zain dezagun gure herria, merezi baitu.

betiko musika

san pedro

Cicerone autogidatze sistemak bisitarien informazio iturri

Kofradiaren ospakizun aretoan aurkeztu zen pasa den azaroaren 15ean Oarsoaldeara hurbiltzen diren turistei zuzendutako autogidatze sistema berria. Sistema berritzaile honek, gure herriko nahiz eskualdeko gune turistikoaren inguruko informazioa eskuratzeko erraztasunak eskaintzen ditu, izan ere telefono mugikorraren bidezko dei bat nahikoa izango baita aukeratutako gunearen inguruko datuak ezagutu ahal izateko.

Promozio turistikoa eta teknologia berriak uzartzen dituen egitasmo honek bi sari jaso ditu da-goeneko: bata, 2001. urtean Kutxak egitasmo ekintzaileentzat eskainitako saria eta Merkataritza Ganbarak eskainitakoa bestea. Ciceronek, abantaila handiak dakartzatza turistari eskainitako zerbitzuan, besteak beste, erabiltzen erraza delako eta bisitariari askatasun handiagoz ibiltzea ahalbidetzen diolako. Izan ere, sistema honekin turistak telefono deiak nahikoak ditu bisita an-

tolatzeko orduan beharrezkoa zaion informazioa eskuratzeko.

Honez gain, Cicerone oso tresna interesgarria da bisitarien ohiturei buruzko informazio jasotzeko. Jasoko diren deien bidez jakin ahal izango da zeintzuk diren arreta gehien erakartzen duten baliabideak eta baita bisiten maiztasunaren berri eduki ere. Gainera, sistemak, informazioa lau hizkuntzatan jasotzeko aukera eskaintzen duenez (euskara, gaztelera, frantsesa eta ingelesa) bisitarien jatorria ere ezagutu ahal izango da kasu askotan.

Cicerone sistema aurkezteko egindako prentsa agerraldian, Mikel Landibar, Cicerone Ingurune Interaktiboak enpresakoa, Mercedes Rodriguez, Eusko Jaurlaritzako Turismo Sailaren zuzendaria, eta Juan Carlos Alduntzin Pasaia

Era berean, eta deiaren ondoren, erabiltzaileak SMS baten bidez, eskualdeko egun horretarako agenda kulturala jasotzeko aukera izango du. Orotara, 15 informazio gune antolatuta dira eskualdean zehar eta horietatik hiru San Pedron bertan. Aukeratutako lekuak honako hauek dira: Torreatze, hilerria eta eliza. Pasaia beste interesguneak honako hauek dira: Bizkaia auzoa, Ontziola, Victor Hugo etxea, Humilladero, Santa Ana ermita, puntak, eta Karmengo Amaren Santutegia.

Informazio turistikoa eskuragarriagoa egiteko xedez sortutako sistema honek, Cicerone Ingurune Interaktiboak izena du. Oarsoaldean abiatu duten hau, beraien lehendabiziko esperientzia da, baina sistemaren sortzaileek beste eskualdeetara zabaltzeko asmoa iragarri dute.

alkatea eta egun Oarsoaldeako Garapen Agentziaren lehendakaria izan ziren.

Denak bat egin zuten sistema honen ezarria zorientzeko orduan, eta bereziki azpimarratu zen egitasmoa Oarsoaldearen Garapen Agentziak, egitasmo enpresarial berritzaileentzat egiten dituen jardueren baitan sortu izana. Sistema berri honek eskualdearen balore turistikoak eta kulturalak bultzatzea du helburu, eta hein horretan, Oarsoaldearen Garapenarako interesgarria izango dela jo da.

Sistemaren inguruko aurkezpena egin ostean, agerraldira bildutakoek Torreatzen ezarritako interesguneraino hurbildu ziren bertan sistemaren erabileraren inguruko erakustaldia egiteko.

Itsasontzien maketak erakusgai

Iragan azaroaren 11tik daude ikus-

erakusketa honen inguruko zein itsasontzien egileen inguruko informazioa. Pasaia modelistek erakusgai dauden 14 itsasontzien egileak dira. Jarrain egile nahiz ikusgai dauden modeloen izenak: Juan Palmerrek egindako 'Queen

zak, 'Petratxo', 'Tarmanga' eta 'Facal'.

Herriko aiton-amonei omenaldia

Urtero eskaintzen zaie omenaldia 80 urte betetzen dituzten herriko erretiratuei. Omenaldi eguna datorren abenduaren 8a izango da, Inmaculadaren egunean, hain zuzen. Aurtengoan 13 aiton-amona omenduko dituzte: Ana Esteban, Constanca Eguitegi, Evangelina Carrascelas, Guadalupe Moro, Josefa Ordoz, Juan González, Juana Agirre, María Ibarra, M^a natiuidad Arza, Marcelina Beloki, Raquel García, Rafael Carrasco, eta Teresa Ponte. Omenaldia goizeko 11:30etan hasiko da parrokiaren ospatuko den mezarekin. Ondoren eta autobusez, omendutakoak zein lagunak eta senitartekoak, autobusez abiatuko dira Lintzirinera, bertan baitute ospakizunerako bazkaria. Bejondaiela!

gai 25 itsasontzien ereduak udal aretoan. Ikusi daitezkeen horietako batzuk Donostiako Aquariumetik ekarri dituzte, baino itsasontzi gehienek jubilatuen eskulan tailleran sortuak dira. Han aurkitu ditugu bere ohiko jardueran Juan Palmer, Sabino Inda eta Roberto Pineiro, eta beraiek eskaini digute

Mary' eta 'Maria-Luisa'; Sabino Indak sortutako 'Punta Molda' eta 'Cote D'emerude'; Roberto Piñero 'Calypso' eta 'Cano Sauvetage' ditu erakusketan; Jesus Aranzabalek 'Mareiro' izeneko, Juan Carlos Fontanek 'Chipi-ronera', 'Chinchorro' eta 'Zapatilla', eta, azkenik, Antxon Muguru-

jar ezazu zure iragarkia Brankan

HAUXE BAI DELA MAUKA POZ BETE ETA GOIA ZERUKO BODEGOIA SAN PEDROK HEMEN DAUKA San Pedroko Bodegoia

MUGURUZA ARDOAK

ARDOEN ETA RIBEIROEN SALMENTA hamaitakakoak eta meriendak

Torreatze kalea 8, behe 20110 Pasai San Pedro Tel.:943 39 49 44

antxo

Antxo ekialdetik ere zabalduko da

Azken Brankako aletan etengabe argitaratzen ari da Antxon aldaketa urbanistiko asko ematen ari dela. Aldaketa horietatik handienetakoa 'Marealtako' eskuinaldea berreskuratuko duen proiektu dago, lehen industrigune zena etorkizun batetan barrutirako aisialdi gunea bihurtuko baita.

Gipuzkoan dauden industriaguneetako bat da Pasaia. Bertan dauden enpresa asko, ordea, zaharkituta geratu dira, eta aspaldi utzi zioten lan egiteari. Horietako bat zen Beissier enpresa. Hori izan zen Antxon eraiki zen lehen industrietako bat. Urte hasieran produkzio osoa Errenteria-Oreteran kokatua dagoen Txirrita-Maleo industrigunera eraman zuen, eta orduanik hutsik egon da eraikina. Gauza bera gertatzen da inguruko eraikin askorekin ere. Horregatik, Pasaia Udalak, Gipuzkoako Diputazioaren eta Eusko Jaurlaritzaren laguntzarekin, industria horiek botatzen hasi da. Proiektu honen helburua herriaren itxura hobetu eta berritzea da.

Duela hamaika urte jarri zen martxan egitasmo hau Gipuzkoan, Eusko Jaurlaritza eta Gipuzkoako Diputazioaren diru laguntzei esker, eta orain arte 166 hektarea berreskuratu eta 92 eraikin bota dituzte gure herrialdean. Helburu horrekin 900.000 euro baino gehiagoren diru laguntzak bideratu dituzte azken urtean.

Pasaian hiru dira oraingoz desagertuko diren industriak 'Marealtaren' ingurutik, Beissier Pintura enpresa, eztaizuzko hodiak egiten zituen enpresa eta Martija Etxea. Haueri Luzuriaga, Campsa edo Laffort bezalako enpresak gehitu behar zaizkie, lehenago botatukoak.

Beissier hain zuzen ere, Urriaren 31n hasi ziren botatzen. Juan Carlos Alduntzin Pasaia-ko alkatearen arabera, «hilabete pare batean ibaiertzean dauden eraikin zaharrak botatzea espero dugu, eta lau edo bost urtean parke bat izango da horien tokian». Bertan izan

ziren baita ere Sabin Intxaurre Eusko Jaurlaritzako Lurralde Antolaketa eta Ingurumen sailburua, Roman Sodupe Gipuzkoako ahaldu nagusia eta Koruko Aizarna Gipuzkoako Hirigintza diputatua. Intxaurrearen arabera, «egitasmo honek gure herrien itxura hobetuko du».

Antxok, beraz, urte gutxiren buruan hain beharrezkoa duen 'birika' bat izango du hainbeste urtetan herriar eta ingurukoei lan eman zien gunean bertan.

CD Pasajes

Denboraldi borobila burutzen ari da CD Pasajes aurtengoan. Luis Fernando Dadieren gidaritzapean dauden mutilek bigarren postua lortu zuten azkeneko jardunaldian Mundarrori 2-1 irabazi ondoren, azken minututan sartutako penalti bitarteko gol bati esker. Prefereente mailan dagoen talde antxotarrak aldaketa ugari izan du aurtengo udan, ia talde erdia berritu duelarik. Ondorioz, emaitza onak lortzen ari da CD Pasajes, eta hirugarren mailara igotzeko borroka egingo du. Aupa Pasajes!

Gaztain-erre jaia

Urtero bezala Pasai Antxoko Gazte Asanbladak gaztain-erre jaia antolatu zuen pasa den azaroaren 23an. Jaia, Gure Zumardian ospatu zen giro ezin hobean, eta ez ziren falta izan normala denez gaz-

tainak, zipli-zapla erre zirenak antxori usain berezia emanez ordu batzuz bederen.

Elizako aurrekaldearen berrikuntza lanak

Antxoko San Fermin parrokiako lanak duela bi urte hasi ziren, Zumardi eta Frontoi aldera ematen duten zatiak margotu eta txukundu zirelarik. Honekin batera, kanpai berriak jarri ziren, baita teilatua konpondu ere. Oraingoa, elizaren aurrekaldeari dagokio txukun-txukun jarzea.

Ihes-

Iarien aldeko martxa

Azaroaren 6an 'Askatasunaren Urratsa' izeneko iheslarien aldeko martxa pasa zen Antxotik. Martxa honen xedea, antolatzaileek esandakoaren arabera, Euskal Herrian libre bizitzeko eskubidea aldarrikatzea izan zen. Honekin batera, 2000 iheslari baino gehiago daudela azpimarratu ziguten martxalariak. Gure Zumardian burututako ekitaldi txiki batetan Aitor Oteiza iheslari antxotarrari tarte berezia eskaini zitzaion.

Santo Tomas

Aurtengo Santo Tomas feria Abenduaren 15ean ospatuko da gure barrutian. Aurtengoan, Txirrita-AEK euskaltegiekoek Antxoko eragile ezberdinen laguntza izango dute jai honen antolaketa, Gazte Asanblada eta Alkartasuna Euskal Dantza Taldea besteak beste, baita laguntzeko prest agertu diren zenbait antxotar ere. Urtero bezala artisauak, txistorra, edari goxak eta baserri animalien erakusketa izango ditugu Gure Zumardian, ohikoa den jaigiroa aurtengoan ere errepikatzeko asmoz.

Muebles Altzariak **RUIZTEGUI, s.a.**

MOTA GUZTIETAKO ALTZARIAK ZURE NEURRIKO FINANTZIAKETA

Nafarroa hiribidea, 15
Tfnok.: 943 510389-510736
Faxa: 943 510494
20110 PASAI ANTZO

PITXI TXULO
JATETXEA-TABERNA

EGUNEKO MENUZ
ETA
BARTA ZERBITZUA

Eskalantegi, 118
Tfn: 943 520 770

Molinao Auzoa
PASAI ANTZO

AMIO
Taberna

1934

Gure Zumardia, 27-20110-Pasai (Gipuzkoa)

URT XINTXA BULL

URT XINTXA BULL, S.A.

Gipuzkoako English Mark Darts operadoreak

Gure Zumardia 13, behea
Pasai Antxo. Tel. : 518527

Bar Goierri

C/ Eskalantegi, 36 - Tel. 943 51 00 19
PASAI ANTZO

MIMOS TABERNA

tel.: 943 51 85 27
Pasai Antxo

trintxerpe

Aparkalekuen auziak hika-mika sortu du bizilagun eta udalaren artean

Ez dago giro Trintxerpeko goialdean bizi diren hainbat bizilagunen artean. Izan ere, bertako biztanle ugarik ez du begi onez ikusi normalean gaizki aparkatu ohi diren autoei isuna jartzeko udalak hartutako erabakia.

Orain arte, eta Uliá etorbidearen inguruko biztanle dentsitatea handia dela kontutan hartuz, automobilak espaloi gainean aparkatu ohi ziren, berez oinezkoentzat diren espazioak okupatuz. Orain arte, eta bestelako konponbideak bilatzen ziren bitartean, udalak egoera hau baimendu egin omen du nolabait. Aldiz, abuztu eta irailaz geroztik, eta inguruan eraiki diren garajeen lanak amaituz geroztik, udalak ohar batzuen bidez ohartarazi zuen zonalde horietan aparkatzearen debekuaz eta gaizki aparkatutako autoei isunak jartzeari ekin dio. Uliá Etorbidea, Bordaenea, Andonaegi eta Azkuene kaleko hainbat bizilagun oso haserre ageri dira hartutako erabaki honekin eta elkartu egin dira udalari irtenbideak bila ditzala eskatzeko. Beraien

esanetan, udalak ematen duen alternatiba bakarra garajea erostea da, eta beraiek, noski, honen aurka ageri dira bizilagun guztiak ez dutelako garaje bat erosteko aukerarik. Isabel Pejenaute Uliá etorbideko bizilaguna da eta berak azaldu dizkigu hika-mika honen nondik norakoa. Isabelen esanetan "arazoa hasi zen errepide berria zabaltzarekin".

Zonaldean egin dituzten lanak ere ez dituzte begi onez ikusten. "Suhiltzaileek ere ezin dute pasa, ez eta gutxitu fisikoek ere gurpildun aukiarekin. Hobetu beharrean okerrera egin du" diosku Isabelek. Horrez gain bizilagunek kexu ageri dira udalak beraien kexen aurrean azaldu duen jarrerarekin. "Idatzi bat egin genuen eta udalari igorri genion. Oraindik ere ez digute erantzun. Erantzuna Trintxerpeko Batasunak eman dugu soilik. Guk udalari azaltzen badiogu kexa bat, udalak erantzun dezala eta ez alderdi politiko batek" dio Isabelek.

Udalak auzi honen inguruko ohar bat kaleratu zuen prentsan. Ohar horretan esaten denaren arabera, trintxerpeko bizilagun guztiak pairatzen dute aparkatzeko lekuen gabezia zein espazio libreena, eta hori dela eta udalak hainbat erabaki hartu ditu oinezkoentzako lekua irabazteko asmoz, egun beribilek kolonizatuta dituzten guneeetan. Ohar horretan neurri hauek zerrendatzen dira:

- Kaleen irekiera (Uliá) edo koexistentziarako bideen zabaltzea (Bidasoa).
- Norabide bakarreko bideak ezartzea (Uliá, Azkuene, Oiartzun...)
- Lur azpiko aparkalekuen eraikuntza, ekimen pribatu (Toki Alai, Araneder eta Pescadería kaleetan) zein ekimen publikokoak (Azkuene).

Bizilagunek proposamen bat helarazi diote udalari, zonalde horretan 20:00etatik aurrera aparkatu ahal izatea eskatuz. Udalak ezetz erantzun du, beraien esanetan neurri honek partzialki eran-

SOLUCIONES APARCAMIENTO YA

tzungo liokeelako soilik arazoari, oinezkoen esku-bideak zein bestelako egoerak ahaztuz.

Udalak azaldu duenez, helburua alternatibak sortzen diren heinean oinezkoentzat lekuak berreskuratzea da, eta zentzu horretan lan egiten jarraitzeko asmoa azaldu du. Gaineratu dutenez, neurri hau ez dagokio soilik Uliá Etorbideari, eta

Merkataritzari eta hiri-berrizta- penari buruzko jardunaldi dibul- gatzailleak

Laurak Bat Pasaiako Merkatari Elkarteak Merkataritzari eta hiri-berriztapenari buruzko jardunaldi dibulgatzaileak antolatu ditu. Gai eta parte-hartzaile desberdinak bildu dituzte azaroak 6,7,11,12 eta 13an egin diren hitzaldi eta mahai inguruetan.

Jardunaldiek bi alor jorratu dituzte, "Merkataritzari eta hiri-berriztapena" alde batetik eta "Merkataritzari berria, banaketa eta zerbitzuak Pasaiako".

Jardunaldi hauetatik 4 Trintxerpeko Alkate-Ordetzan egin dira. Hauek hain zuzen ere:

-Trintxerpe eta bere inguruko hiri-berriztapen egitasmoak

-Hiri berriztapena, turismo garapena eta merkataritzari: beste esperientzia batzuen azterketa.

-Kataluniako Merkatari Elkartearen esperientzia (Cerdanyola eta Granollers)

-Hiri-berriztapena, turismo garapena: udalerriko merkataritzari tradizionaltzatzen auzi berriak

Justo Fernández arrantzalearen heriotza salatze-

ko kontzentrazioa

Justo Fernández Garcés, iragan azaroaren 16an desagertu zen Capbretongo Golkoan. Arrantzale pasaitarra itsasora erori zen Ondarroako Mikel izeneko itsasontzitik bertan lanean zebilela. Erori zen unean eguraldia txarra zen, eta marinela-aren gorpua uretan desagertu zen. Heriotza honen ondorioz, lan istripuak eta zehazki itsasoan arrantzaleek pairatzen duten lan egoera salatze kontzentrazioak egin dira Ondarroan nahiz Pasaiako. Trintxerpen, iragan azaroaren 16an egin zen kontzentrazioa merkatuaren atarian. Pasaiako ezker abertzaleak deituta, eta 'arrantzaleekin bat. Lan istripuei Stop' lelopean, bildutakoek arrantzaleen lan baldintzen prekaritate salatu zuten, eta desagertutako arrantzalearen senitartekoei beraien elkartasuna adierazi zieten. Sektore honetako sindikatuek ohartarazi dute iazko azaroaz geroztik itsasoko istripuetan zortzi marinela hil direla, eta gogorarazi nahi izan dute, itsasoan segurtasun neurriak ez direla betetzen.

Oarso 13, behe esk. Pasai Antxo
Tel. 943 34 00 64 Fax 943 52 97 83
Irekita: 10:00/13:00 eta 16:00/20:00
Urtarrilak 22tik aurrera Larunbat arratsaldean irekita
WEB: <http://www.iturgaiz.com>
E-mail: majestik@iturgaiz.com

Pasai Antxoko dendan, nazioko zein inportazioko irudimenezko oihalen erakusketa handia eskaintzen dugu; eta Lezoko industrialdeko biltegian, eskapareteen apainketarako edozein motatako figurak dituzu alokatzeko. Gainera, mota guztietako karrozak 2000m2-ko erakusketan.

OR

ABENDUA 2002
 Hona hemen abendurako kultur agenda. Eskaintza zabala duzu eskuragarri hilabete guztian zehar. Gogoratu zure elkarte edo lan-taldeko ekintzek ere leku bat izan dezaketela hemen. Animatu eta bidali informazioa!

GABONETAKO HAUR JAIA 2002

URTERO BEZALA, UDALAREN GAZTE ETA KIROL SAILAK, AISIALDI ARLOKO HERRIKO TALDEEKIN BATERA GABONETAKO HAUR JAIA ANTOLATU DU. KANTAURI LUDOTEKA, KALE HEZITZAILEAK, BOVÉDA, EKAITZA, IÑALKINE, TXIMISTA ETA DONIBANEKO GAZTE TALDEEK HARTU DUTE PARTE, JOKU, TAILER PAILAZO ETA TXOTXONGILO EKITALDI UGARI IZANGO DUEN EGITARAUAREN PRESTAKETAN.

ORDUTEGIA:
 ARRATSALDEKO 16:00ETATIK 19:00ETARA.
DATA:
 ABENDUAREN 23, 24, 26 ETA 27AN.

DONIBANEN:
ABENDUAREN 23AN: JOKOAK ETA TAILERRAK
ABENDUAREN 24AN: JOKOAK ETA MARSEL AZTIA "MAGIA POTAGIA" IKUSKIZUNAREKIN.
ABENDUAREN 26AN: JOKOAK ETA TXOKOLATADA.
ABENDUAREN 27AN: JOKOAK ETA ROSA Mª MARTINEZ IPUIN KONTALARIA. "ROSA, KONTAIDAZU IPUIN BAT".

SAN PEDRON:
ABENDUAREN 23AN: JOKOAK ETA KIKI ETA MOKO PAILAZOAK "AMALURRA BIHOTZEAN" IKUSKIZUNAREKIN.
ABENDUAREN 24AN: JOKOAK ETA TAILERRAK.
ABENDUAREN 26AN: JOKOAK ETA "EUSKAL HERRIKO ITSASOA" IZENBURUKO ANTZERKIA.

LEHIAKETA

Antxon:

Abenduaren 20an, Marrazki Lehiaketaren sari banaketa Kultur Etxean, arratsaldeko 18:00etan.

MUSIKA

Trintxerpen:

Abenduaren 20an, Txalaparta, Ugarte anaiekin, alkateordetzan.

ERAKUSKETA

San Pedron:

Abenduaren 13tik eta urtarrilak 5 arte 12cm izeneko erakusketa Udal Aretoan.

JAIK

Gabonak iristearrekin batera, Santo Tomás feriak, eta Olentzero, barruti guztietan ohiko ordu eta tokietan izango dira .

TRINTXERPEN:

ABENDUAREN 23AN: JOKOAK ETA BIHAR TXOTXONGILO TALDEA "SIRENATXOA" IKUSKIZUNAREKIN.

ABENDUAREN 24AN: JOKOAK ETA TAILERRAK.

ABENDUAREN 26AN: JOKOAK ETA GARI, MONTXO ETA JOSE LONTXO: "NON DAGO TRUKOA?"

ABENDUAREN 27AN: JOKOAK ETA TXOKOLATADA.

ANTXON:

ABENDUAREN 23AN: JOKOAK ETA TAILERRAK.

ABENDUAREN 24AN: JOKUOK ETA TAUPADA TALDEA "PRINTZE TXIKIA" IKUSKIZUNAREKIN.

ABENDUAREN 26AN: JOKOAK ETA TXOKOLATADA.

ABENDUAREN 27AN: JOKOAK ETA KUKO, TRUKO ETA BOLENWAIDER PAILAZOAK.

LEKUAK:

ANTXON: KULTUR ETXEAN.
 TRINTXERPEN: KARMENGO AMA ESKOLAN.

SAN PEDRON: UDAL ARETOAN
 DONIBANEN: LUDOTEKAN.

Tecnosound
 LAECOR S.L.

Andoni Linazasoro

EVALUACION Y CONTROL DE RUIDO

MEDICIONES Y CERTIFICADOS DE AISLAMIENTO ACÚSTICA EN EDIFICACIÓN MAPAS DE IMPACTO TRÁFICO, FÁBRICAS, ETC.

Hamarretxeta, 25 • Tel. y Fax: 943 51 21 48 • MÓVIL 629 41 67 36
 20110 PASAI ANTZO - GIPUZKOA

Egun hauetan ez ahaztu guri bisitatxo bat egitea

EKILORE

OPARIAK

Eguberri on!

Zumalakarregi, 8 - Tel.: 943 522 655

Patxi Estankoa

erretzailearen txokoa

Liburu eta aldizkarietan aukera zabala

Eskalantegi kalea, 29 • PASAI ANTZO
 Tel.: 943 512 342

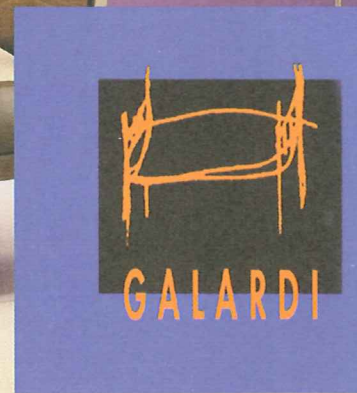
GALARDI ALTZARIAK

DISEINU ETA DEKORAZIOA

BERRIKUNTZAK

ARMAIRU ENPOTRATUAK

LOGELA ETA EGONGELAK

illunbe

FERRETERIA - BURDINDEGIA

ETXERAKO
NAHIZ LANTOKIRAKO
GUZTIA DUGU

ZATOZ!

Euskadi Etorbidea, 51 - Tel./Fax: 943 396 504
Jaizkibel, 4 - Tel./Fax: 943 397 154
TRINTXERPE

FAYMA

MILAR

Elektrogailuak - Mugikorrak
Irrati TB - Bideoa - Soinua
INFORMATIKA

Biteri kalea, 23 • 20100 ERRETERIA
Tel.: 943 512 195-512 540 • Faxa: 943 529 206

Mass
Atsedenerako sistemak
Sistemas de descanso

Donosti kalea 5 - Tel.: 943 511 246
20100 ERRETERIA

LILURA

markogintza

- moldurak - izepilak - grabatuak

Markogintzarako
behar duzun guzia

Mamut merkatagunea Tel.: 943 491 987

OSINA
natur denda

Asesoramendua:
Kontsulta makrobiotikoa

Donostia kalea, 15 ERRETERIA (Iztia)
Tfona: 943 51 23 95 - Fax: 943 51 95 10

BIRKENSTOCK
La salud a sus pies

helmugan gaituzu

Portuan emandako urteek, seguritatea eta eraginkortasuna
bermatzen dute
zure merkantzia helmugaraino onean iristea.

Pasaiko Portua

www.pasaikoportua.com

Pasaiko portuko agintaritza

ELZU

Industrial, s.a.

Ostalaritza Zerbitzuak

Edalontziak, Kazuelak,
mahai tresnak, mantelak, arropa...

Martin Etxeberria, 9 - 11

Posta kutxa: 235

Tel.: 943 511 237 - 943 512 235

Faxa: 943 512 235

20100 ERRETERIA -Gipuzkoa-

• Txakur ileapaindegia.
Aberedenda.
• Txakurkumeak, arraiak,
txoriak...
• Janariak eta bestelakoak.

ZAUNXA

Pza. Koldo Mitxelena 8 (Esmalteria)
20100 ERRETERIA - Gipuzkoa -
Tel.: 943 515 162

LIBURUDENDA
KIOSKOA
PAPERTEGIA
FOTOKOPIAK
MUSIKA
KAMISETAK

Kulturdenda

ETXON ZUHARDIA, 7 • 20100 ORRETA
TEL.: 943 510 104

Gestoría Salsamendi

Lan eta zerga-aholkularitza - Trafiko kudeaketa

Eskriturak - Aseguruak

Mª de Lezo 5 - Tel.: 943 344 374 - Tel.-Fax: 943 523251 - 20100 errenteria

E-mail: salsamend@euskalnet.net

2002.eko NEGUKO KANPAINA

SARIAK:

1.000€ko 2 EROSKETA-BALE 300€ko 12 EROSKETA-BALE

ZOZKETA: abenduak 13

Baldintza Orokorrak: Eskuratutako sariaren erdia
gubrienez, erosketa-balea eman zizuteneko
establezimenduan gastatu beharko duzu

errenkoalde

e

merkataritza, ostalaritza eta zerbitzu elkarreza
asociación de comercio, hostelería y servicios

Zorionak eta Eguberri on!

zuk zeuk!

LIBURUA
'PAPERIZKO HEGAZKINAK'
Lutxo Egia. Susa.

Nola aldatzen diren gauzak!! Adibidez, gure lagun asko eta ezagun gehiago eta hainbat senide etxeak utzi eta atzerira jotzen dutelako. Esaten dute ez dugula (gazteok) lan gogorrik egin nahi, eta oso burges bihurtu gara. Kontua da Bartzelona, edo London edo auskalo nora joaten gara, ikasketak amaitzera, eta hortik, eta lan merkatuaren baldintza beziengatik salatzen gaituztela modu horretan. Edonola ere, ezin ukatu honen guztiak baduela bere alderdi ona; galde diezaiotela lagunaren, edo lehengusuaren etxera hiri handira joan den hari, autobusa hartu eta aitzakia-ekin parranda itzelak egiteko beta izan duen hari, batik bat.

Lutxo Egia fenomeno honetaz ari zaigu bere lehen eleberri bikain honetan. Eta fenomeno honi "Brunete" sonatuaren zera gehitzen dio. Gazte bat London aldean dabil, ikasketak medio, eta honi, hots, Euskal Herriari diogun menpekotasun bitxi horri eutsiz,

Espainiar hedabideak irakurri behar ditu, albisteen bila. Bitartean, Gernika bonbardatua aritutako kazetari baten inguruko ikerketak egingo ditu, eta hortik, paralelismo esanguratsu horretatik abiatuko da liburuaren trama berezia.■

FILMEA
'TANGUY'
Zuz.: Etienne Chatiliez. Akt.: Eric Berger, André Dussollier, Sabine Azéma

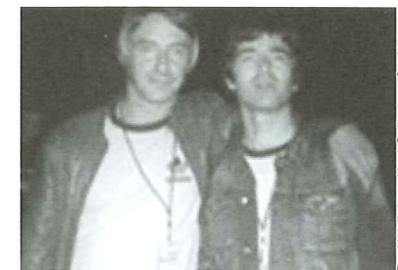
Tarteka, normala izaten da karteldegiko film guztien jarraipena ez izatea, eta gainera film europarrek izaten duten txokoa oso handia ez dela kontutan hartuta, bada oraingoan bideo edo DVD formatuan ikusitako pelikula hartuko dut hizpide. Tanguy filma Frantziara dago kokatuta, eta 28 urteko semeaz erdi nazkatuta dauden gurasoek nolako elkarbitza duten erakusten digu Etienne Chatiliez -en filmak. Semea oso zuzena da, heziketa onekoa, eta ez dizkie buruhauste gehiegirik ekartzen gurasoei, tarteka emakume baten presentzia edota beraien intimitatea apurtzea besterik ez.

Baina semeari emantzipatzeko garaia iritsi zaio, eta oso gustura dago amatxoren etxean, gehiegi, eta etengabe bere etxetik alde egiteko unea atzeratu besterik ez du egiten. Orduan gurasoek aurre hartu eta "putaditak" egiten dizkiote: erropa puskatu, aspiradora ordu txikietan gela ondoan piztu, jendaurrean erridikuloan utzi, ordurarte zituen kutixien agortzea,.... Hasieran erdi konpromezuz egiten dute, baina gustua hartzen diote, eta gaindituz doaz, sekulakoak egiteraino.

Frantziar zinemaren uzta oparoaren beste erakusgarri bat, Hollywood-eko estiloaren zantzu batzuek ageri badira ere, oraindik Lumiere anaien lurraldetik datorkigun irri katxondo bat. Zer egin petit garçon honekin?

Erantzunak filma ikusi ondoren.■

KONTZERTUA
PAUL WELLER + OASIS
Bilboko La Casillan, 2002-11-20.

Paul Weller eta Noel Gallagher (Oasis).

Gau handia izango zela antzematen zen La Casillara sartu eta berehala.

Paul Weller aurkezpenik behar ez lukeen ARTISTA puska dugu. Musikagintzan lehenengo pausak The Jam taldearekin eman zituen 70eko hamarkadaren amaieran, *punk*-aren mezuari *mod* musika mota gehituz, Thatcherismoari etengabeko ostikadak emanez eta belaraldi oso batengan eraginez. 80ko hamarkadaren erdialdean, The Jam-en amaierarekin batera, Style Council taldearen sortzailea izan zen, heldutasun musikalerari iristeko saiakera antzu batetan, nire ustez. Gaur egun bakarlari gisa azaltzen zaigu Paul, oraintxe munduari bira ematen ari delarik bere bilduma berriaren aurkezpenean.

Zuzeneko lanean dotorezia, energia, glamourra, berotasuna, sentikortasuna isladatzen du Wellerrek abesti bakoitzean, britainiarrek hain ondo zaintzen dituzten zuzeneko doinu nahasketak lagun, eta Ocean Colour Scene taldeko bi kide harekin baxuan eta kitarran zituela. The Jam-en garaiko abesti batzuk entzuteko aukera izan genuen ere, 'In the crowd' eta 'This is entertainment' haien artean. La Casilla, noski, erortzear.

Oasis-i buruz beste batetan hitz egingo dizuet...■

LANDER GARRO

ENAUT GANTXEGI

URKO ETXEBESTE

EDOZEIN MOTAKO LANAK
EGITEN DITUGU: GILTZARRIAK,
EGUTEGIAK, KATALOGOAK,
FOLLETOAK, KARTELAK,...
ZURI EGOKITUTAKO PUBLIZITATEA.

**IRAGARRI ZAITEZ
GURE KOMUNIKABIDEETAN**

Orratx! • Lau Haizetara • Branka •
• Oiartzun Irratia

kolore

> diseinu&komunikazioa

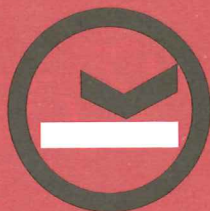

kolore

> diseinu&komunikazioa

**IRAGARRI ZAITEZ
GURE KOMUNIKABIDEETAN**

Orratx! • Lau Haizetara • Branka •
• Oiartzun Irratia

Kale Nagusia, 3 behe (Ganboa etxea)
20100 LEZO - Gipuzkoa
Tel.: 943 344 626
orratx@topagunea.com

Denis Itxaso:

«Gehiegi maite dut nire herria abertzale izateko»

"Con mano izquierda" du izenburua Denis Itxasok alderdikide duen Gemma Zabaletarekin argitaratu berri duen liburuak. Herriko PSE-EEko zinegotzia da eta alderdiaren komunikazio arduraduna izan da orain gutxi arte. "Euskal Sozialismo Berria" korrontearen partaidea da Denis eta liburuan islatu ditu egungo panorama politikoari buruzko bere hausnarketak.

"Con mano izquierda" da Gemma Zabaletak eta zuk argitaratu berri duzun liburuaren izenburua. Nola laburbilduko zenuke liburu honen mamia?

Nik uste dut Euskadin badagoela krisialdi politiko bat, baina ez bakarrik elkarriketarik ez dagoelako, baizik eta politika bera suntsituta dagoelako beste agente batzuen eraginagatik; judizializazioarengatik, indarkeriarengatik... finean politikarik eza dagoelako. Kezka hori liburuan zehar momentu oro azaltzen da. Politika behar dugu, eta politika berri horretan demokraziaren sakontze bat ere behar da. Demokraziaren beste definizio sakonago bat. Gaur egun demokrazia oso mugatuta azaltzen da batzuek egiten dituzten interpretazio txikiengatik. Alde horretatik, irudimena, freskura, eta berritze hori dago liburuan zehar.

"Euskal Sozialismo Berria" izenaz ezagutu den PSE-EEren barruko korrontearen kide zaitugu. Nola definituko zenuke, besteak beste, Gemma Zabaletak eta zuk defenditzen duzun korronte hau eta zer nolako indarra du korronte honek zure alderdiaren barruan?

Errealitatea da oso gutxi gara. Pasa den kongresuan % 6a ateratu genuen. Gaur egun PSE-ren baseetan ezinegon hori sumatzen da, beraz, ez da %6 hori soilik, baina askoz handiagoa ere ez da. Azken kongresuan, alderdiko bi korronte handiek egin zuten topo eta topo egite horretan gu espaziorik gabe gelditu ginen. Nik ateratu nuen ondorioak garbena izan zen ez zela momentua. Planteamentu horiek beste momentu lasaiago batean planteatu behar ziren, kongresu hartan nork agindu behar zuen erabakitzen ari zelako. Botere kontu bat besterik ez zen eta gu ez ginen hainbeste ari boterearengatik, baizik eta alderdiaren planteamenduak aldatzeko beharraz. Alde horretatik oso testimoialak gara, baina nik uste dut egundoko indar morala daukagula alderdiaren barruan. Alderdia ez da Euskadin benetan errotuko, planteamentu hauek egiten ez dituen bitartean, eta planteamentu horiek dira, inoiz abertzaletasunaren alternatiba izan nahi badu, ezin duela euskal nortasun eta identitatea kolokan jarri. Nik uste dut abertzaletasunarekin bat egin behar duela horretan, eus-

kal nortasun hori defenditu behar duela, baina ez-kertiar planteamentu batzuetatik. Horrekin ez dut esan nahi alderdi sozialista abertzalea egin behar denik. Askotan esaten dut nik gehiegi maite dudala nire herria abertzale izateko. Ni ez naiz abertzale sentitzen, baina bai herri honetan sustraitua, eta bai euskararen aldekoa eta abar. Inoiz euskal sozialismoak arrakasta edukitzeko, askoz ere planteamentu posiblistagoak, errealagoak, eta bakearen aldekoak egin behar ditu. Arlo horretan alderdi sozialistak defizit hori du.

Liburuaren lehenengo zatian, azkeneko sei urteen analisia egiten duzue. Baieztatu al daiteke Ardanzaren garaiarekiko nolabaiteko nostalgia dagoela liburuan?

Gu, analisia egin duguean, konturatu gara momentu zehatz batzuk izan zirela noiz gauzak beste era batera egiteko posibilitatea gertatu zen. Gaur egun gertatu den guztia ikusita, pentsatzen dugu momentu hura interesgarria izan zitekeela gauzak aldatzeko. Nostalgia ez, zeren nik uste dut beti dagoela etorkizunean gauzak hobetzeko aukera, beraz, guk aurrera begiratzen dugu beti. Baina bai, egia da pasa zaizkigun trenak ere kontuan hartu behar ditugula, etorkizunean gauzak hobeto egiteko.

Kontsentsua bilatzeko beharra behin eta berriz azpimarratu duzue liburuan. Zerk aldatu behar du kontsentsu hori benetan gauza dadin?

Alde batetik, gainontzekoek ere egiaren zati bat dutela jakitea. Bestetik, jakin behar dugu bide honetan guztiok utzi beharko dugula gure asmoetatik zeozer bidean. Nik uste dut hori behar dela kontsentsua bilatzeko. Zergatik? Herri honek erakutsi duela behin eta berrero, era asko-

tarikoa dela, eta hori ez da asmakizun bat. Beti zain gaude ia hurrengo hauteskundeetan irabazten dugun eta orduan gauzak aldatzen ditugun eta nik uste dut hurrengo hauteskundeetan abertzaleek edo ez abertzaleek irabazi dezaketela, baina hurrengoan alderantziz gerta daitekeela eta, herri honek bide horretatik irtenbiderik ez duela. Zeinek zeini irabaziko dion zain baldin bagoaude, Euskal Herriko politika ez dugu inoiz normalizatuko. Gutxienezko kontsentsu demo-

kratiko batzuk gauzatu beharko dira. Euskal Herrian bizi diren kultura politikoen sintesi bat bilatu behar da, eta horretarako, ezkerrek askoz paper garrantzitsuagoa jokatu behar du. Ezkerra diodanean, ezker guztiak esan nahi dut.

Su etenaren garaian euskal preso politikoak gertuko kartzeletara ez hurbildu izana akats gisa ulertu duzue. Presoak Euskal Herrira ekartzearen alde zaude?

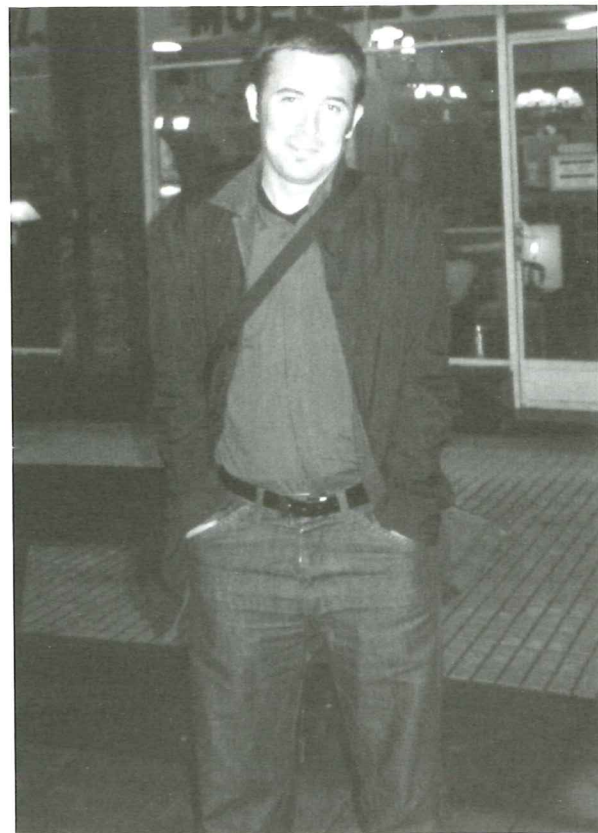
Nik uste dut hori ez dela iritzi kontu bat. Horrek horrela izan behar du. Alde batetik, ez da batere humanitarioa, eta hori da nire ustez garrantzitsuena, eta bestetik, ez da legezkoa. Hirugarrenik esan ez dela eraginkorra. Eraginkorra balitz ere, seguruenik horren kontra egongo nintzateke, baina gainera ez da eraginkorra, gorroto handiagoa sortzea eta indarkeriaren alde dauden sektore horiek filak are gehiago estutzea baino ez da lortzen. Bere momentuan uler zitekeen neurri bat izan zitekeela, baina ez du emaitzarik eman eta gainera, lehen aipatzen nuena, ez da humaitarioa eta ez da bidezkoa.

Lizarrar-Garaziko akordioan ez abertzaleen aurkako bazterketa dinamika abian ipini zela defenditu da behin eta berriz PSE-EEetik. Hau sinestuta zuk nola ulertzen duzu Ezker Batuak Lizarrako akordioan jokatu duen papera?

Nik uste dut jokatu zuela hasieran, baina oso paper testimonial batekin. Ezker Batuak ez zion Lizarrako akordioari pluraltasun etiketa hori ematen. Gainontzeko alderdi abertzaleak saiatu ziren hori esaten, baina nik uste dut, hori ez zela inoiz horrela izan. Gero ikusi genuen EB atera zela hortik ikusi zuelako jarrera baztertzailak gertatzen ari zirela. Momentu horretan abertzaleen arteko indar akumulazioa gertatu zen pentsatuz horrek eramango zituela abertzaleak irabaztera eta era berean gauzak konpontzera. Esperientzia horrek, eta baita ez abertzaleen artean soilik hartu dituzten ekimenek ere, adibidez pacto antiterrorista delakoak, ez dute ezertarako balio, baldin eta traserbaleak ez badira eta baldin eta hasieran komentatzen genituen kontsentsu horiek bilatzen ez badituzte.

PSE-EEK Batasunaren ilegalizazioa babestu du. Zu, aitzitik, neurri horren kontra ageri zara. Zer dela eta?

Ez zaidalako bidezkoa iruditzen; ez zaidalako legala iruditzen, eta hirugarrenik, berriro ere, ez zaidalako eraginkorra iruditzen. Baina alde aurretik esan nahi dut, nahiz eta eraginkorra izan, ez nintzatekela horren alde egongo, iruditzen zaidalako zuzenbide estatua kolokan jartzen duela oso, eta askatasunak kolokan jartzen dituela. Eta ez dut nik esaten; jurista oso eminenteeek ere horrela adierazi dute. Ilegalizazioak gauzak okertu egingo ditu. Legez kanpo ibiltzeak ekarriko du politikan jokatu beharrean, politikatik kanpo jokatzera behartuko duzula hainbat jende, eta gainera esperientzia hori nahiko zaharra da Euskal Herrian. Horrelako prozesuetan ezinbestekoa da beso politikoa in-

dartzea, eta ahalegin guztiak egitea beso politikoa isolatuta ez uzteko, batez ere, mundu horietan azkenean militarrek edukitzen dutelako azken hitza. Horrekin gainera indarkeriaren alde dauden sektore horiek indartzea besterik ez duzu lortzen. Batasunak gaur egun babes politikoa behar du. Aldez aurretik indarkeriatik aldentzeko keinu asko egin behar ditu, baina hori baino inportanteagoa den beste gauza bat; bere munduan beste kultura politiko berri bat probokatzen hasi eta, batez ere ETArekin ahalegin guztiak egin gure alde, demokrazioaren alde, indarkeria ezaren alde... gaur egun beraiek bakarrik egin dezakete hori. Horregatik iruditzen zait legez kanpo uztea ez dela batere eraginkorra. ETA beti egon da legez kanpo, baina hor egon dira. Legez kanpo utziko ditugu, baina hor daude. Ez dira desagertuko, eta nik nire herrira etortzen naizen bakoitzean eta pintadak ikusten ditudanean, nahiz eta ilegalak diren, beraien presentzia hor dago, legeak ez ditu ezabatzen; ez ditu borratzen.

«NIRE HERRIRA ETORTZEN NAIZEN BAKOITZEAN ETA PINTADAK IKUSTEN DITUDANEAN, NAHIZ ETA ILEGALAK DIREN, BERAIEN PRESENTZIA HOR DAGO, LEGEAK EZ DITU EZABATZEN; EZ DITU BORRATZEN»

Liburuan, PSE-EE PPren politika ildotik bereiztu beharra aldarrikatzen duzue, ezkerreko berezko diskurtso baten beharra azpimarratuz, eta ezker abertzalearekin elkarrizketa gerta

dadin ekarpenak egitearen alde apustu egiten duzue. Nolako harrera dute egun proposamen hauek zuen alderdian?

Ez dago kultura politiko nahikoa hori ulertzeko gaur egun, zeren, indarkeriaren ondorioz bizi dugun egoera honetan, jendea oso militarizatuta dago eta bere egoeraren errudun jotzen ditu Batasuna eta MLNV-ren inguruan dauden erakunde guztiak. Nik ulertzen

dut jende askok gure planteamentuak ez ulertzea, eta pentsatzea nolabait ez dagoela eskubiderik sufritzen ari garena sufritzeko, eta gainera beraiek ez kondenatzeko. Baina gertatzen dena zera da; nik ez dakit noiz, ez dakit non, ez dakit zeintzuk, eta ez dakit nola, baina beti jakin izan dut amets gaizto hau hitz egiten bukatuko dela eta mahai baten inguruan. Alde horretatik ondo egingo genuke Batasuna isolatuko ez bagenu. Badakigu zeintzuk diren gaur egungo planteamentuak, baina nik beti pentsatu izan dut beraiekin hitz egiteak badituela bere abantailak; batez ere askoz ere hobeto jakingo dutelako zein den gure egoera, zailago izango zaielako ezetz

«NIK EZ DAKIT NOIZ, EZ DAKIT NON, EZ DAKIT ZEINTZUK, ETA EZ DAKIT NOLA, BAINA BETI JAKIN IZAN DUT AMETS GAIZTO HAU HITZ EGITEN BUKATUKO DELA ETA MAHAI BATEN INGURUAN»

esatea eta nik beti sinestu dudalako persuasio gaitasunean. Batzuek pentsatzen dute Batasunarekin hitz egin nahi dugula beldurra daukagulako, eta inolaz ere ez da hori. Egia da beraiek indarkeria kondenatzen ez duten bitartean hori egundoko oztopoa dela, baina nik dakidala oraindik PSOEko hainbat eta hainbat agintarik ez du kondenatu GALen kontua. Horrekin demagogia asko dagoela uste dut.

Orain dela ez asko Pasaian Batasunako hainbat jendekin torturaren aurkako manifestaldi batean izan nintzen; ni bakarrik nintzen beraiekin, eta egia esan, oso egoera deserosoa zen niretzako, baina nik helarazi nahi izan nien mezua izan zen hurrengoan nire lagun bati ezer gertatuko balitz, nahi nukeela torturaren aurkako koordinadora honek ulertzea ez dagoela hiltzea baino tortura handiagorik. Nik egunero eskoltarekin ibili behar izate hori egundoko tortura dela. Eta nahi nukeela koherente izatea eta alde horretatik, beraiek ere aurre-rapausoak ematea. Baina horretarako nik ere aurre-rapausoak eman behar ditut, eta ezin naiz gelditu etxean lasai esanez kondenatu dezatela indarkeria, nik ez baldin badiet erakusten nik ere diskurso koherente bat daukadala eta beraien sufrimentuak ere ikusten ditudala. Horretarako nago ni prest beraiekin hitz egitera.

Zuk Pasaia-Lezo Lizeoan ikasi duzu. Ikastolen mugimenduen aurka jaurtitzen diren irainen aurrean zer duzu esateko?

Madriren egon ginen liburua aurkezten eta esan nuen lehendabiziko gauza izan zen, "yo soy un socialista de ikastola". Esan nien nazkatuta nengoela ikastolen inguruan botatzen ziren irain horiek guztiak entzuteaz, iruditzen zitzaidalako, estereotipo bat zela. Ez daukat dudarik ikastola batzuetan konportamendu batzuk indartzen direla, edo nolabait irudi distorsionatu bat ematen dela Euskal Herriari buruz, baina Espainiako hainbat eta hainbat eskolatan ere

horrelako kapituluak ematen dira eta Espainiako historia ere deformatu egiten da. Horrek ez du esan nahi gainera ikastola guztiak indarkeriaren diskurtsoa sendotzen dutenik. Ni Pasaia-Lezo Lizeoko ikasle izan naiz eta sozialista naiz. Ni neu frogatzen naiz. Horrelako akusazioak egiteak ez dio batere mesederik egiten, ez euskal kulturari ez eta alderdi ez abertzaleei inoiz sinesgarritasuna lortu eta alternatiba izateko.

Horrekin esan nai dudana da ez zaidala batere gustatzen ikastolekin egiten ari dena ez eta orokorrean euskararen munduarekin egiten ari dena ere.

Elkarriren bake-konferentzia bukatu berri da. Nola baloratzen duzu konferentziaren emaitza?

Azkenean pixka bat distorsionatuta gelditu da Ibarretxeren planarengatik, baina berez egiten dituen ekarpenak oso interesgarriak dira. Oso posibilistak dira eta egundoko esfortzua egin dute Euskal Herrian bizi diren kultura politikoz guztien artean sintesi bat bilatzeko, elkargune bat eratzeke, eta hori ez da gutxi gaur egun. Alderdi Popularra izan ezik, gainontzeko alderdietako kideak han izan dira, eta nik uste dut bertan ikusi dugula zenbat gauza utzi behar ditugun gure atzean benetan inoiz Euskal Herrian adostasun batera iritsi nahi badugu. Alde horretatik esfortzua egundokoa izan da eta nik txalotzen dut. Txalotzen dut Jonan Fernandez bezalako jendeak egiten duen esfortzu desinteresatua, bakean sinesten dutelako. Horrelako planteamentuak eramango gaituzte inoiz irtenbide batera. Parte hartu dutenak alderdi guztietako sektore heterodoxoenak izan dira. Kultura horretatik etorriko da, etortzen bada inoiz, bakea.

Baieztape hau zure liburuan azaltzen da: "garrantzitsuagoa da ETAk hiltzeari uztea, Batasunak bortizkeria kondenatzea baino". Aldiz, irtenbideaz hitz egiten denean, Batasunak bortizkeria kondenatu ez izana behin eta berriz oztipo bezala ageri da. Zer egin dezake PSE-EE egoera honi buelta emateko?

Kondizio moral batzuk beste baldintza moral handiagoz ordezkatu. Egia da Ba-

tasunak indarkeria kondenatzea garrantzitsua dela, baino are garrantzitsuagoa da indarkeriaren kontra eta bakearen alde lan egitea. Zer egin daiteke? Egiten ari denaren kontrakoa, hau da, sektore politikoan erakarri, sektore politikoenak indartu. Hau diskrezio grado batekin egin daiteke. Alderdi sozialista gobernura iristen baldin bada, benetan bakearen aldeko diskurtso berri bat egin eta plangintza berri bat egin beharko du, jakinik hemen daukagun erronkarik handiena indarkeriarekin bukatzea eta bakea lortzea dela. Gaur egun dauden kontsentsu politikoak, gero eta eskasagoak, handitu behar dira. 78-79an eraikita-

ko marko juridiko-politikoak, Konstituzioak zer esanik ez, Euskadin ez zelako berretsi, baina baita estatutuak ere, duten adhesio politikoa handitu behar dira. Horretarako marko juridiko-politiko berri eta ero-soago bat eraiki beharko dugu denon artean. Hori da erronka; modelo integratzaile bat egitea, batez ere abertzale eta ez abertzaleen artean. Europak egun eskaintzen dizkigun posibilitateen artean aurkituko dugu formula politikoren bat, subirautea konpartituak orain hain ospetsuak direnak, edo euro-erregio bat... Irudimena erabiltzen badugu, egin diateke herri bat denontzat.

Ibarretxeren proposamenaren aurrean PSEk duen jarrerera zein den badakigu. Baina zein iritzi du Denisek proposamen honi buruz?

Proposamenaren badaude azterna federalista interesgari batzuk eta badaude Ernest Lluchek eta Herrero de Miñonek egindako ekarpen interesgari batzuk. Alde horretatik ez zait iruditzen infernura botatzeko plan bat denik, baina egia esan, demokrazian zerbaitek garrantzia baldin badu, hori metodoa da, eta prozedura aldetik planak ez du asmatzen, kontentsuaren printzipioa gehiengoarengatik ordezkatzeko delako, hau da, planteatzen du hemendik urtebetera, eta indarkeriarik gabe, erreferendum bat egitea, eta erreferendum horretan plangintza horretatik etortzen dena bozketara eramango dela. Horrek herriaren mapa bat emango digu; erdiak baietz esango du eta beste erdiak ezetz esango du. Nik uste dut hori ez dela metodo egokia. Metodoa kontentsuarena da. Alde horretatik Ibarretxeren plana hankamotz gelditzen dela pentsatzen dut. Prozesuak zilegitasunik izan dezan, askatasunean adierazteko aukera izan behar dute sektore guztiek. Aitzitik, badirudi Ibarretxek esaten digula bozkatzeko orduan bakarrik dela beharrezkoa indarkeria eza. Indarkeriaren desagerpena exijitu behar da, batez ere alderdi popularrak eta alderdi sozialistak askatasunean Euskal Herriarentzako proiektua azal dezagun.

Udal hauteskundeak aurki ospatzekoak dira. Batetik, jazarpen bortizkeria eta bestetik, Batasunaren ilegalizazioa. Nola irudikatzen dituzu hauteskundeak?

Inoiz baino okerrago. Nik uste dut ia-ia gerra zibiltak izango direla. Egundoko krispazioarekin, egundoko ezinegonarekin. Hau da, kiroldegiez, igerilekuez eta farolez hitz egiteko astirik gabe, eta aukerarik gabe. Lapurtu egingo zaio herriari udal eztabaida, eta hori azkenean herri honetan gertatzen denaren erakusle bat da. Politika erabat desagertuta dago eta ezin izango dugu normaltasunez udalari eta herriari buruz hitz egin. Hori peaje handia da.

Herri Batasunak du gehiengoa. Ilegalizazioak nola eragingo dio gure udalari?

Ez dakit. Jakin nahi nuke, baina ez dut horretarako erantzunik. Herri honetan dauden aukera politikoko guztiak aurkeztu ahal izatea nahi nuke, bestela, seguru aski ez direlako hauteskunde erreal batzuk izango eta are gutxiago demokratikoak. Baina esan nahi dut aukera hori ez lukeela Batasunak bakarrik izan behar, beste guztiok ere askatasunean eta baldintza berdinetan aurkeztu behar genukeela, eta tamalez nik esan beharra daukat guk arazo handiak izango ditugula gure kanpaina askatasunean egiteko. Nik errekonozit-

tzen dudana bezala beraien egoera nahi nuke beraien ere konturatzea eta argi eta garbi esatea egoera hau ez dela bidezkoa.

Zer dakar 27 urteko gazte baten bizitzan bizkarzainekin bizi behar izateak?

Drama bat. Gaztetasuna joaten zaizu konturatu gabe. Lagunekin bizikletan joateko aukerarik ez duzula, gauetan ateratzeko edo ligatzeko aukerarik ez duzula; eta egundoko peajea dela. Askotan lagunak esaten didate zer egiten dudan nik pelikula honetan eta nik ere hori pentsatzen dut maiz. Baina herri honek merezi duela pentsatzen dut; merezi duela esfortzu bat egitea gauzak aldatzeko. Plano pertsonalean egundoko sakrifizioa da. Gauzak diren bezala.

Defenditzen dituzun ideiak defendituz, jende askok pentsa dezake zer egiten duzun PSE-EEen. Zer esango zenieke horrela pentsatzen dutenei?

PSOEtik kanpo ez lukeela inongo zentzurik defenditzen ditudan planteamenduak defenditzeak. Interesa baldin badu, eta hainbat elkarrizketa egin badizkizidate, PSOEn nagoelako da. Saiatzen naiz nire adieraren norabidea aldatzen. Badakit gaur egun hori oso ilusorioa dela, eta horren argazkia David Goliaten aurka dela, baina gero eta gehiago gara eta jarraituko dugu indarrak agortu arte. Ni konbentzurik nago alderdi sozialistak noizbait arrakasta izan nahi badu, planteamentu hauetatik pasa beharko duela. Pazientzia behar da eta zain egongo gara.

motzean

Utopia: berreskuratu behar da, galduta baitago.

Autodeterminazioa: deabruaren hitz bat, ezertarako balio ez duena, eta ordezkatu behar dena printzipio erakargarriago eta eraginkorrago batengatik.

Elkarrizketa: politikaren lanabesik garrantzitsuena.

Globalizazioa: inteligentziaz lan eginez gero, aukera bat.

Independentzia: aukera zilegi bat.

Euskara: nire hizkera.

Kontentsua: Euskal Herriari aplikatu beharreko lehendabiziko kontzeptua.

Demokrazia: oraindik ere asko eta asko sakondu beharreko kontzeptu bat.

Bakea: inperatibo moral bat.

Desobediencia: askotan txiroek daukaten errekurtsio bakarra.

Sozialismoa: Ausardia.

Agur Laboa monsinoreari; Agur Josetxori, herriko seme kuttunari

José Sebastian Laboa monsinorea, Josetxo, iragan urriaren 24an hil zen, 79 urte zituela. Laboa Donibanen jaio zen, eta bertan iragan zituen haurtzaro eta gazte garaiak, seminaria alde egin zuen arte. Vatikanoko gotzain eta nuntzioa izan zen urtetan, eta hori dela eta, berak hainbeste maite zuen jaioterritik urrun eman zituen bere bizitzaren urte gehienak. Hala ere, Josetxok ez zituen sekula atzean utzi bere sustraiak, lagunak zein senitartekoak. Laboa ezagutu zuten pertsona ororen ahoetan, hitz goxoak dira nagusi.

Jose Sebastián Laboa, Donibanen jaio zen 1923ko urtarrilaren 20an. Bizkaia auzoan bizi izan zen, bost anai-arrebako familia batean, eta bertan eman zituen seminariara joan arteko urteak. Gerora Teologian eta Zuzenbidean lizenziatuko zen. Bere hasierako asmoa teologia irakasle izatea bazen ere, Cardenal Montinik, gerora Pablo VI.a izango zenak, Vatikanoko gorputz diplomatikoan lan egiteko deitu zion. Horrela Erroman finkatuko zuen bizilekua. Gorputz diplomatikorako lanean aritu zen urte askotan eta baita Latinoamerikarako Propaganda Kongregazioan ere. 1982an, Juan Pablo II.ak gotzain izendatu zuen, artzapezpiku mailarekin. Aita Santuaren nuntzioa izan zen Panaman, Paraguyen eta Libian, eta nazioarteko hainbat gatazkatan egin zituen bitartekaritza lan bikainengatik ezaguna egingo zen. Entzutetsua izan zen, AEB eta Panamaren arteko krisialdian egin zuen lana.

Panamaren inbasioak iraun zuen bitartean herrialde hartako hainbat buruzagi politiko nuntziaturan hartu zituen Laboak. 1989. urteko gabonetan, Noriega nuntziaturan giltzaperatu zen, eta orduan, Laboak, Manuel Noriega AEBekin akordio batera iristea erdietsi zuen. Garai hartan Laboak euskal errefuxiatu talde bat ere hartu zuen nuntziaturan.

Panamatik Paraguayra joan zen, eta bertan ere ez zuen panorama xamurrik aurkitu Stroessner

generalaren erregimenaren erorketaren ondorengo garaietan.

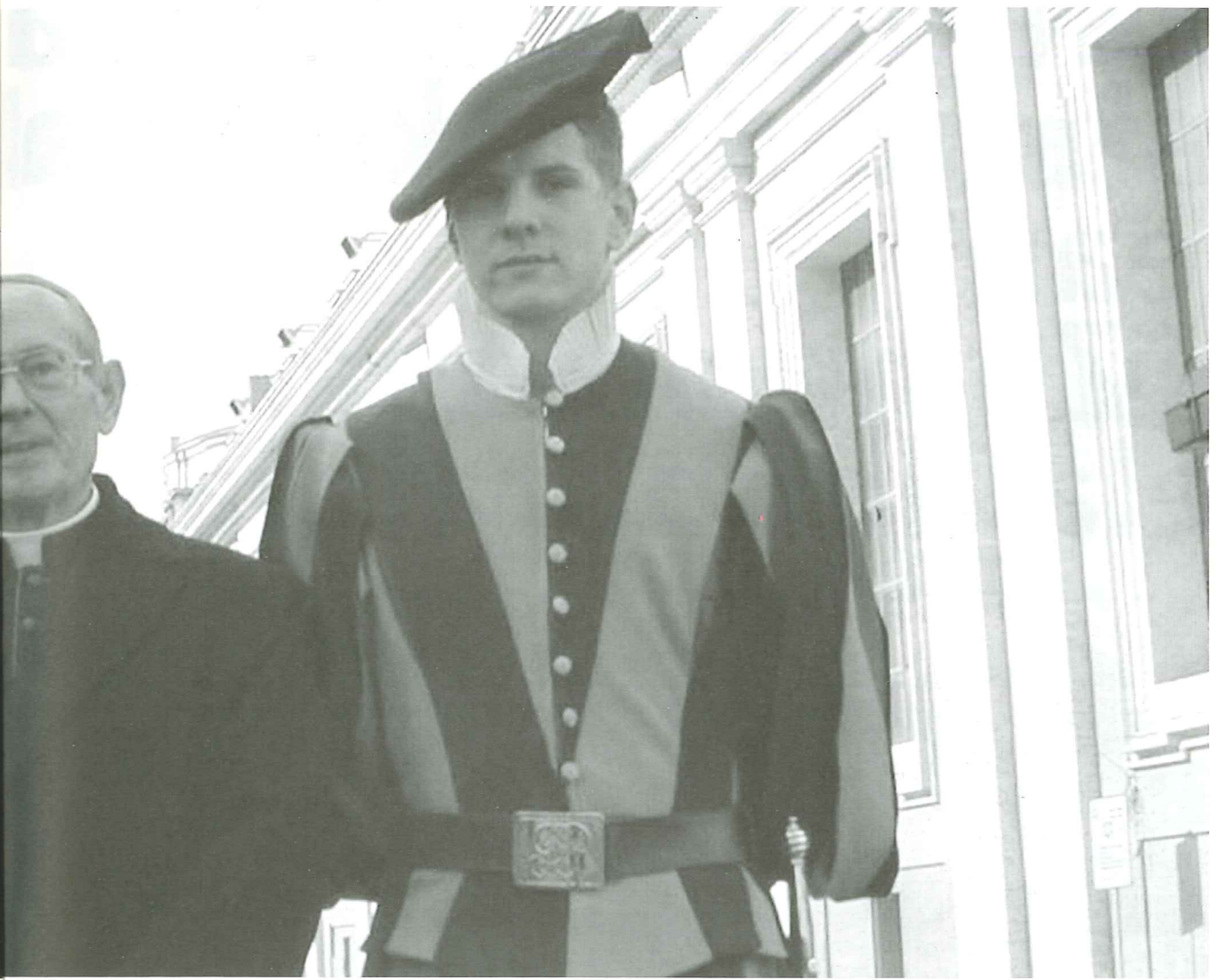
Hurrengo erronka Libian aurkituko zuen. Bertan Gadafirekin harremanetan jartzeko ardura izan zuen, Libiako iraultzaren ondorengo lehendabiziko nuntziatura izango zena Trípolin zabaldu ahal izateko.

Vatikanoak lortutako arrakastak aitortu zizkion eta 2000. Urte Jubileoan, Vatikanora iristen ziren estatu buruei harrera egiteko ardura eman zion.

Azkenik, gaixotasun batek jota Euskal Herrira bueltatuko zen, eta bertan, hainbeste maite zuen joiterritik gertu, eta bake eta lasaitasunez beterik, agur esan zion bizitzari.

JAIOTERRIA BIHOTZEAN ZERAMAN MONSINOREA

Laboa monsinorea sanjuandarra izanik, herrian egun dituen senitartekoekin harremanetan jarri nahi izan dugu, ospe handiko gizona zenari buruz, gertuko senitartekoei dituzten oroitzapenak ezagutzeko. Bere lehengusu Nekane Laboak etxean hartu gaitu eta hark kontatu dizkigu Laboa zenaren izakeraren nondik norakoak. "Biziki maite zituen San Juan eta sanjuandarrak. Aukera zeukan guztietan hurbiltzen zen herrira" gogoratzen du Nekane. Kanpoko bere lagunak ere ekartzen zituen Donibanera. Horren erakusgarri da Roncalli kardinala, gerora Juan XXIII.a Aita Santua

izango zena, Donibanen berarekin egon izana. "Bisita ugari izaten zituen. Mundu osotik etorritako lagunak, eta, berak denak ekartzen zituen hona" gogoratzen du Nekane. Laboa ezagutu duten guztiek esana da, zailtasunen aurrean erraz kokiltzen ez zen horietako pertsona bat zela, eta Nekane ere bat dator horrekin "Ongia egiteko aukera zeukan lekuan, han zen bera: berdin Roman, Panaman, edo San Juanen". Nekane galdegin diogu ea zein litzatekeen berak Laboarengan azpimarratuko lukeen dohaina eta horrela erantzun digu

"bere eskuzabaltasun eta entrega gaitasuna egiten zuen guztian. Atsegina izateko dohain berezia zuen gizon bat zen".

Seguruenik, hauengatik guztiengatik, eta Euskal Herria irrikaz maite zuelako, Laboa monsinoreak Euskaldun Unibertsalaren saria jaso zuen Eduardo Chillidarekin batera sari honen lehendabiziko edizioan. Bere heroitzarekin, Vatikanokoak, Euskal Herriak zein herriko seme kuttuna izendatu duen Pasaia, agur esan diote gizon maitagarri bati.

■ Nekane Laboa, Monsinore Laboaren lehengusua, bizi den Donibaneko etxean.

>> Zer uste duzu aldatu dela aurreko denboraldietako Realak eta aurtengoaren artean?

>> Zein postuan uste duzu amaituko duela denboraldia?

1 Bakartxo Gaztelumendi.
34 urte. Estetizista.

Ez dakit eta ez zait inporta.

7 Aitor Bilbao.
14 urte. Ikaslea.

Entrenatzailea, nire ustez. Lehenengo seien artean.

2 Juan Bautista Eyo.
24 urte. Langabetua.

Lehen oso gaziki jokatzen zuten. Jokalariak presio handiagoa dute. Entrenatzaileak ere zeresana duela uste dut. Espero dut laugarren postuan amaitzea.

8 Balentin Lujanbio.
71 urte. Jubilatua.

Dena aldatu da azkeneko urteetatik aurtengora. Nire ustez lehendabizikoa geldituko da.

3 Manolo Garcia.
60 urte. Komertziala.

Oinarrizkoak diren hiru jokalaririk dituztela: Kovacevic, Nihat eta Karpin. Hamargarrenean.

9 Periko Zapirain.
71 urte. Apaiza.

Nire ustez txapeldun geratuko da Realak. Eta Hibaika Kontxako txapeldun.

4 Kepa Garziandia.
22 urte. Ikaslea.

Ideiarik ez. Lehendabiziko postuan.

10 Saioa Ruiz.
21 urte. Ikaslea.

Ni ez naiz Realekoa. Athletikekoa naiz eta Realaren partidak ez ditut jarraitzen. Lehenengo postuetan sailkatuko dela uste dut, baina jaisten bada ere ez zait inporta.

5 Alejandro Ortiz.
16 urte. Ikaslea.

Entrenatzailea. Lehen, atzealdean jokatzen zuten, baina orain aurrealdean jokatzen dute. Seigarrena. Irabazteko zaila du.

11 Koro Arrieta.
35 urte. Udal langilea.

Gauzak aldatu egin dira, baina ez dakit zer den aldatu dena. Agian, hirugarrenean.

6 Miren Murua.
25 urte. Injineru teknikoa.

Pertsona desegokiena naiz Realari buruz hitz egiteko, futbola gorroto dudalako. Erdialdetik.

12 Tomas Argarate.
64 urte. Txoferra.

Orain hobeto dago eta gehiago gustatzen zait taldea. Gustukoan dudana jokalaria Karpin da. Bosgarren postuan amaituko balute primeran.

Horrelakoak ginen

Bai, badakigu gabonak ez direla oraindik iritsi, baina Olentzerori gutunak idazten hasi beharoko dugu, ezta?

Hilabete honetan aurkezten dizuegun irudiak orduan Pasaia Lizeoa zeneren aurreneko ikasleek gabonak nola ospatzen zituzten ezagutzera ematen du, hau da, orduan ere gaur egun bezala haurrak eta irakaslea baserritarrez janzten ziren. Hau da hau baserritar koadrila, Nekane Auzmendi irakaslearekin, jaiotza eta guzti!

Iraganari begirada

ANTXO PASAIKO HIRIBURUA (ADMINISTRATIBOA)?*

Jakina den bezala San Juan da Pasaiko hiriburu administratiboa. San Juanen dago Udalaren eraikin nagusia eta San Juanen eskaintzen ditu Udalak zerbitzu gehien.

20. hamarkadan, berriz, Antxoko barrutiak hiriburutza Antxora pasatzea aldarrikatu zuen. Antxo omen zen barrutirik garrantzitsuena. Bertan baitzeuden, Korreos, Telegrafoa, Guardia Zibila, Karabineroak, Aduana, bankuak...

Antxoko zinegotziek eskaera hau planteatu zuten Udalean. Bozketa izan zen eta San Pedroko zinegotziak Antxotarren alde agertu ziren heinean bozketa irabazi zuten. Baina Sanjuandarrak ez ziren konforme gelditu eta Foru Aldundiaren aurrean errekurtsioa ezarri zuten. Eta Foru Aldundia, arrazoi historikoak zirela medio sanjuandarraren alde agertu zen.

Beste saiakera bat egin omen zuten Antxotarrek, baina San Pedroko zinegotziak, aurrekoan ez bezala, sanjuandarren alde egin zuten horretan.

Honenbestez, gauzak egun dauden bezala gelditu ziren. **BORDAUNDI**

*Carlos Yarza Zabalaren Pasajes Ancho liburutik hartuta.

Oarsoaldeko
Euskarazko
Hedabideak

Laister zuekin,
XXI. mendeko
txartel berria

Oarsoaldeko euskarazko hedabideak

zure ondoan >>>